

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wprowadzenie	15
Rozdział I	
Decentralizacja administracji publicznej	21
1. Wprowadzenie	21
2. Stosunki nadrzędności i podporządkowania w administracji publicznej	21
3. Nadzór w administracji zdecentralizowanej	25
4. Pojęcie decentralizacji	27
5. Formy prawne administracji zdecentralizowanej	27
Rozdział II	
Zadania samorządu terytorialnego	31
1. Wprowadzenie	31
2. Regulacje ustaw samorządowych, ustawy o województwie i administracji rządowej w województwie oraz ustawy o gospodarce komunalnej	32
2.1. Zakres działania gminy	36
2.2. Zakres działania powiatu	39
2.3. Zakres działania województwa	41
2.4. Zadania porozumień, związków oraz stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego	43
3. Przykład materialnoprawnej regulacji zadań jednostek samorządu terytorialnego	47
Rozdział III	
System finansów publicznych sektora samorządowego	50
1. Zagadnienia terminologiczne	50
2. Wyodrębnienie systemu prawnofinansowego samorządu terytorialnego	51
3. Elementy systemu prawnofinansowego samorządu terytorialnego	52
4. Pojęcie samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego	54
5. Gwarancje samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego	56
Rozdział IV	
Wieloletnia prognoza finansowa	60
1. Wieloletnia prognoza finansowa jako instrument zarządzania strategicznego	60

2. Struktura wieloletniej prognozy finansowej	63
3. Objaśnienia przyjętych wartości w wieloletniej prognozie finansowej	65
4. Wieloletnia prognoza finansowa a budżet jednostki samorządu terytorialnego ..	68
5. Procedura uchwalania wieloletniej prognozy finansowej	71
5.1. Opracowanie i uchwalanie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany	71
5.2. Opinie regionalnej izby obrachunkowej dotyczące wieloletniej prognozy finansowej	72

Rozdział V

Budżet jako podstawowa instytucja systemu finansów samorządowych	76
1. Pojęcie i funkcje budżetu	76
2. Struktura budżetu jednostki samorządu terytorialnego	81
2.1. Struktura zewnętrzna	81
2.2. Struktura wewnętrzna	81
2.2.1. Treść budżetu	81
2.2.2. Układ budżetu	85
3. Uchwała budżetowa	87

Rozdział VI

Dochody jednostek samorządu terytorialnego	94
1. System dochodów jednostek samorządu terytorialnego i jego struktura w Konstytucji RP i ustawodawstwie zwykłym	94
2. Pojęcie i klasyfikacja dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego .	99
2.1. Pojęcie dochodów własnych	99
2.2. Klasyfikacja dochodów własnych w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	101
3. Subwencja ogólna jako dochód budżetu jednostki samorządu terytorialnego	106
3.1. Pojęcie i cechy subwencji ogólnej	106
3.2. Subwencja ogólna dla gmin	110
3.3. Subwencja ogólna dla powiatów	113
3.4. Subwencja ogólna dla województw	114
3.5. Część oświatowa subwencji ogólnej	115
3.6. Zasady i tryb przekazywania części subwencji ogólnej	117
4. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa	118
5. Dotacje celowe jako dochód budżetu jednostki samorządu terytorialnego	121
5.1. Pojęcie i cechy dotacji celowej w doktrynie	121
5.2. Dotacje celowe na płaszczyźnie normatywnej jako dochód jednostek samorządu terytorialnego	123

Rozdział VII

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego	129
1. Pojęcie i rodzaje wydatków jednostek samorządu terytorialnego	129
1.1. Uwagi wprowadzające	129
1.2. Pojęcie wydatków jednostek samorządu terytorialnego	130
1.3. Klasyfikacja wydatków jednostek samorządu terytorialnego w doktrynie ...	132

2. Zasady i formy dokonywania wydatków przez jednostki samorządu terytorialnego	133
2.1. Zasady dokonywania wydatków	133
2.2. Formy dokonywania wydatków	136
3. Klasyfikacja wydatków dokonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego w ustawie o finansach publicznych	136
3.1. Klasyfikacja według rodzaju zadań	136
3.2. Wydatki bieżące a wydatki majątkowe	139
3.3. Dotacja jako wydatek budżetu jednostek samorządu terytorialnego	141

Rozdział VIII

Dług publiczny i deficyt budżetowy jednostki samorządu terytorialnego	149
1. Pojęcie długu publicznego i podstawy prawne zadłużania sektora finansów publicznych	149
1.1. Pojęcie długu publicznego	149
1.2. Podstawy prawne zadłużania sektora finansów publicznych	150
1.3. Zarządzanie państwowym długiem publicznym	153
2. Deficyt budżetowy jednostki samorządu terytorialnego i źródła jego finansowania	154
2.1. Pojęcie deficytu budżetowego	154
2.2. Źródła finansowania deficytu budżetowego	155
2.3. Opinia regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych	157
3. Dług jednostek samorządu terytorialnego	158
3.1. Zewnętrzne ograniczenia zaciągania długu przez jednostki samorządu terytorialnego	159
3.2. Wewnętrzne ograniczenia zaciągania długu przez jednostki samorządu terytorialnego	159

Rozdział IX

Procedura budżetowa	163
1. Procedura tworzenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego	163
1.1. Etapy procedury budżetowej	163
1.2. Planowanie budżetowe	164
1.2.1. Uchwała proceduralna	166
1.2.2. Założenia do projektu budżetu	169
1.2.3. Opracowywanie projektu budżetu	170
1.2.4. Opracowywanie projektów planów finansowych przez jednostki organizacyjne	176
1.3. Opiniowanie przez regionalną izbę obrachunkową projektu uchwały budżetowej oraz możliwości sfinansowania deficytu	177
1.3.1. Opinia o projekcie uchwały budżetowej	177
1.3.2. Opinia w sprawie możliwości sfinansowania deficytu budżetowego	178
1.4. Uchwała o prowizorium budżetowym	180

1.5. Podjęcie uchwały budżetowej	180
1.5.1. Projekt uchwały budżetowej jako podstawa gospodarki finansowej w roku budżetowym	180
1.5.2. Ustalenie zastępcze budżetu	182
1.5.3. Tryb podjęcia uchwały budżetowej	184
2. Procedura wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego	186
2.1. Podstawy prawne wykonywania budżetu	186
2.2. Zasady wykonywania budżetu	187
2.3. Podmioty wykonujące budżet	191
2.4. Zmiany w toku wykonywania budżetu	195
2.4.1. Przesłanki i rodzaje zmian	195
2.4.2. Przenoszenie wydatków budżetowych	196
2.4.3. Rozdysponowanie rezerw budżetowych	198
2.4.4. Blokowanie planowanych wydatków budżetowych	200
2.5. Kompetencje organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do dokonywania zmian w uchwale budżetowej	201
3. Procedura kontroli wykonania budżetu	204
3.1. Kontrola przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze	205
3.1.1. Obowiązki informacyjne zarządu	205
3.1.2. Opinia regionalnej izby obrachunkowej w sprawie informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze	205
3.2. Kontrola wykonania budżetu w ramach instytucji absolutorium	207
3.2.1. Pojęcie absolutorium komunalnego	207
3.2.2. Obowiązki sprawozdawcze i informacyjne zarządu	208
3.2.3. Opinia regionalnej izby obrachunkowej o sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu	209
3.2.4. Zadania komisji rewizyjnej	210
3.2.5. Opinia regionalnej izby obrachunkowej o wniosku komisji rewizyjnej w sprawie absolutorium	211
3.2.6. Podjęcie uchwały w sprawie absolutorium	212
3.2.7. Opinia regionalnej izby obrachunkowej w sprawie uchwały o nieudzieleniu absolutorium	217

Rozdział X

Sprawozdawczość jednostek samorządu terytorialnego	219
1. Wprowadzenie	219
2. Sprawozdawczość budżetowa	220
2.1. Definicja	220
2.2. Cel sporządzania sprawozdań	221
2.3. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań	221
2.4. Rodzaje sprawozdań budżetowych	222
2.5. Cykliczność sporządzania i przekazywania sprawozdań	223
2.6. Podmioty zobowiązane do sporządzania i przekazywania sprawozdań	224
2.7. Formy sporządzania sprawozdań	224

2.8. Szczegółowe zasady sporządzania sprawozdań budżetowych	224
2.8.1. Sprawozdanie Rb-27S – miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego	224
2.8.2. Sprawozdanie Rb-28S – miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego	226
2.8.3. Sprawozdanie Rb-NDS – kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego	227
2.8.4. Sprawozdanie Rb-PDP – roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy/miasta na prawach powiatu	228
2.8.5. Sprawozdanie Rb-ST – roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego	229
2.8.6. Sprawozdanie Rb-50 – kwartalne sprawozdanie o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami	229
2.8.7. Sprawozdanie Rb-27ZZ – kwartalne sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami	230
2.8.8. Sprawozdanie Rb-30S – półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych	231
2.8.9. Sprawozdanie Rb-34S – półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 u.f.p.	231
2.8.10. Sprawozdanie Rb-WSa – roczne sprawozdanie o wydatkach strukturalnych poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego	232
3. Sprawozdania z operacji finansowych	233
3.1. Sprawozdanie Rb-Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji	233
3.2. Sprawozdanie Rb-N – kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych	235
3.3. Sprawozdanie Rb-ZN – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych	236
3.4. Sprawozdanie Rb-UZ – roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych	237
3.5. Sprawozdanie Rb-UN – roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej	237
4. Sprawozdawczość finansowa jednostek samorządu terytorialnego	237
4.1. Definicja i przedmiot sprawozdań finansowych	237
4.2. Cel sprawozdań finansowych	238

4.3. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań finansowych	238
4.4. Jednostki zobowiązane do składania sprawozdań finansowych	240
4.5. Badanie i zatwierdzanie sprawozdań finansowych jednostek samorządu terytorialnego	241
5. Sprawozdania z wykonania budżetu (półroczne i roczne), zwane opisowymi	242
6. Nieprawidłowości i odpowiedzialność przy sporządzaniu sprawozdań jednostek samorządu terytorialnego	244

Rozdział XI

Nadzór i kontrola gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego przez regionalne izby obrachunkowe

1. Status i zadania regionalnych izb obrachunkowych	245
2. Działalność nadzorcza regionalnych izb obrachunkowych	247
2.1. Nadzór jako instytucja prawna	247
2.2. Przedmiot nadzoru i środki nadzorcze	248
3. Działalność kontrolna regionalnych izb obrachunkowych	251
3.1. Kryteria kontroli	251
3.2. Kontrola kompleksowa	252
3.3. Pozostałe rodzaje kontroli	254
3.4. Tryb przeprowadzania kontroli	255
4. Działalność opiniodawcza regionalnych izb obrachunkowych	257
5. Pozostała działalność	259

Rozdział XII

Odpowiedzialność jednostek samorządu terytorialnego za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

1. Pojęcie i charakter prawny odpowiedzialności	262
2. Zasady odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	264
3. Zakres podmiotowy odpowiedzialności	267
4. Zakres przedmiotowy odpowiedzialności	269
5. Postępowanie w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych	275

Rozdział XIII

Finansowanie projektów regionalnych z udziałem bezzwrotnych środków europejskich

1. Polityka regionalna	281
2. Ramy instytucjonalne systemu wykorzystywania środków europejskich	284
3. Środki europejskie	286
4. Budżet środków europejskich	287
5. Pozyskiwanie bezzwrotnych środków europejskich	288
6. Zasady dokonywania wydatków z budżetu środków europejskich	291
7. Konsekwencje nieprawidłowego wykorzystania środków europejskich	294

Bibliografia	299
---------------------------	------------